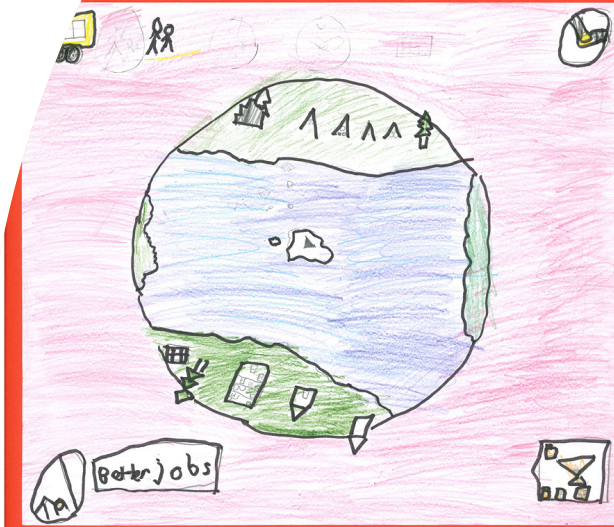

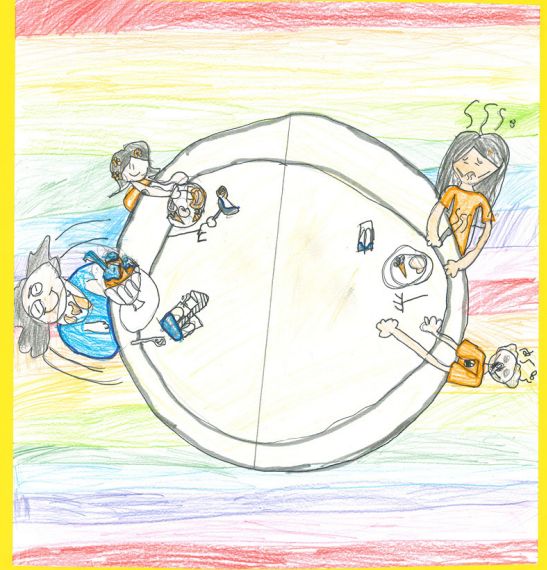
BILLUND BUILDS EVALUATION REPORT 2021

POVERTY

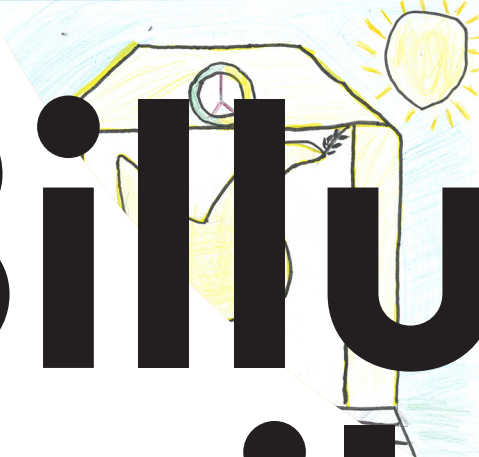
ZERO

HUNGER

PEACE &

JUSTICE

PAR

Billund Builds

FN's Verdensmål - Børn skaber verden
2020/2021

Indhold

INDLEDNING	4
OM EVALUERINGEN	4
TILMELDTE TIL BILLUND BUILDS 2020/2021	5
FN'S VERDENSMÅL SOM TEMA	6
KOMPETENCELØFT	7
DAGTILBUD: DET DIGITALE KOMPETENCELØFT	7
VIDENSVÆG: SÆRLIG FREMHÆVET OG ANVENDT METODE	8
SKOLE: DET HYBRIDE KOMPETENCELØFT	8
INDDRAGELSE AF BØRNEPERSPEKTIVER	10
BØRNEPERSPEKTIVER SET UD FRA PEJLEMÆRKER OG INDIKATORER	12
MENINGSFULDHED	12
VIDEN OM EN FÆLLES SAG	13
LIGE VÆRD OG FÆLLESSKAB	14
FORÆLDREINDDRAGELSE	15
TILTAG OG TILBUD: ORGANISERING & MATERIALER	16
REFERENCEGRUPPE	16
STUDERENDE	16
PLAKATER	16
EVALUERINGSGUIDES	17
SKOLE: FILOSOFISKE DIALOGER OM FN'S VERDENSMÅL	17
SAMARBEJDE MED BIBLIOTEKERNE	18
INSPIRATIONS BANK	18
CASEBESKRIVELSER OG Udstilling	18
REFLEKSIONER OVER UDBYTTET AF TILBUD OG AKTIVITETER	18
KONKLUSIONER	19
APPENDIX TIL EVALUERINGEN: LEDELSESWORKSHOP OM BILLUND BUILDS' FREMTID	20
STYRKER (OG MULIGHEDER)	21
UDFORDRINGER (OG LØSNINGER)	22
ANBEFALINGER	23

Indledning

Billund Builds er et projekt, der samler Billund Kommunes dagtilbud og skoler under et fælles, overordnet tema. I perioden 2020-2021¹ blev Billund Builds gennemført for sjette gang under det overordnede tema "FN's Verdensmål – Børn skaber Verden".

Formålet med temaet er:

- At forlænge temaet Skabende Verdensborgere fra 2020 og styrke sammenhængen mellem temaerne
- At skabe mulighed for tematisk fokus i flere projektforsøg, fag og forankring i læreplanstemaer i dagtilbud og faglige mål på skoleområdet
- At styrke børnenes deltagelse og læringer over tid
- At skabe mulighed for bedre sammenhæng mellem Billund Builds og kerneopgaver
- At lægge op til mere samarbejde og videndeling mellem fagprofessionelle
- At skabe bedre vilkår for mere systematik i dokumentation, evaluering og læringer, f.eks. gennem indikatorer og tegn på kompetencer
- At være øvebane for samskabelse med børn og eksperimenterende, kreative, legende læringsmiljøer.

Billund Builds ønsker at bidrage til en kultur- og praksisudvikling i dagtilbud og skoler i Billund Kommune, der giver indhold og betydning til, hvad det vil sige at være Børnenes Hovedstad.

Om evalueringen

Evalueringen bygger på data fra hhv. fokusgruppeinterviews med pædagogisk personale og ledelse fra dagtilbud, fokusgruppeinterview med referencegruppen (her var enkelte skoler repræsenteret sammen med dagtilbud), casemateriale fra især dagtilbud samt udvalgte data fra online filosofiske dialoger i uge 5 på skoleområdet, gennemført i samarbejde med forskere fra Syddansk Universitet. Efterfølgende er tilføjet data fra ledelsesworkshop om Billund Builds fremtid.

Evalueringsrapportens formål er at formidle generelle pointer og mønstre fra Billund Builds "FN's Verdensmål – Børn skaber verden". Følgende vil fungere som evalueringens primære fokuspunkter:

- FN's Verdensmål
- Kompetenceløft
- Inddragelse af børnenes perspektiver
- Hvad børnene fik ud af det og indikatorer på samskabelse
- Forældreinddragelse
- Organisering af Billund Builds, herunder tiltag, aktiviteter og materialer

Dette års evaluering inddrager også situationen omkring COVID-19 som et forhold, der påvirker mulighederne og potentialet omkring Billund Builds. COVID-19 har haft betydning for både gennemførelsen af Billund Builds og for repræsentationen i datamaterialet. Det vil blive forklaret løbende i rapporten.

En stor tak til alle, der har deltaget i fokusgruppeinterviews og på andre måder bidraget med data til evalueringen.

¹ "FN's Verdensmål – Børn skaber verden" løber over to perioder, 2020-2022. Her dog kun afrapporteret for 2020-2021.

Tilmeldte til Billund Builds 2020/2021

Mere end 1000 børn fordelt på ni dagtilbud (vuggestuer, dagpleje og børnehaver) og over 2500 elever fordelt på otte skoler i Billund Kommune var tilmeldt Billund Builds 2020/2021. Hvor mange, der rent faktisk har gennemført, ved vi ikke, da COVID-19 situationen især på skoleområdet satte en effektiv bremse i for gennemførelsen og for at kunne følge det lokale arbejde.

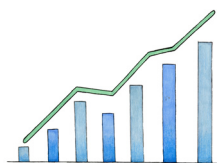
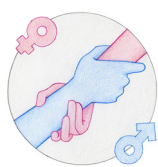
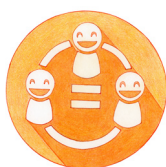
FN's Verdensmål som tema

Evalueringen viser, at temaet for nogle er et stort og abstrakt emne, som er svært at snævre ind og få i børnehøjde. Særligt beskriver nogle pædagoger, at emnet har været udfordrende at gøre håndgribeligt overfor de yngre børn i dagtilbud.

Nogle har nedbrudt temaet til ét enkelt verdensmål. I en børnehave har børnene arbejdet med det 4. Verdensmål: Kvalitetsuddannelse. Her har de arbejdet med spørgsmål som "er der lande, hvor man ikke kan gå i skole?", "hvorfør går vi i skole?" og "hvad er det gode ved at gå i skole?". En pædagog beskriver processen således:

"Børnene har fået det ud af det, at de har lavet en bog, som de selv og andre børn i børnehaven læser. Herfra kan de hente viden. De har gjort sig refleksioner over, hvordan en skole kan se ud, og hvad man kan i en skole."

De skoler, der har valgt at gennemføre Billund Builds under coronavilkår med hjemmeskole i og omkring uge 5, har ligeledes grebet temaet an på forskellige måder. Nogle valgte at gøre brug af tilbuddet om digitale Filosofiske Dialoger i uge 5, hvor FN's Verdensmål var omdrejningspunktet. Læs mere herom under "Filosofiske Dialoger om FN's Verdensmål".

Amcl

Kompetenceløft

Dagtilbud: Det digitale kompetenceløft

Grundet COVID-19-situationen var det i år ikke muligt at præsentere et kompetenceløft i fysisk form på dagtilbudsområdet. Derfor udarbejdede CoC Playful Minds et digitalt kompetenceløft på dagtilbudsområdet, som størstedelen af daginstitutionerne fandt inspiration i. Formålet med kompetenceløftet var at tilføje det pædagogiske personale kompetencer og perspektiver, bl.a. gennem metoden "Ude & Omkring". Metoden giver mulighed for en vekslen mellem teoretisk og metodisk inspiration fra blandt andet forskningsprojektet Out & About² samt samskabelsesprocesser med børn og afprøvninger i praksis med børn samt vidensopsamling og videndeling.

Det pædagogiske personale blev præsenteret for det digitale kompetenceløft på forskellige måder og tilrettelagt på tidspunkter, der passede den lokale organisering. Nogle steder så man videoerne sammen på personalemøder med efterfølgende dialog og planlægning, andre steder foregik det på afdelingsmøder/teams og igen andre steder så man dele af videoerne hjemme, for derefter at følge op med dialog og planlægning på teamniveau. Tilbagemeldingerne tyder på, at digitalt inspirationsmateriale koblet med konkrete afprøvninger er nemt at tilegne sig og tilpasse en lokal organisering og fleksibilitet. Flere ledere peger dog på, at de med fordel kunne have understøttet den lokale tilegnelse og anvendelse mere ved, at de som ledere havde fået materialet præsenteret og gennemgået først.

Endelig er der dele af materialet, der har en kompleksitet, som risikerer at gå tabt uden mulighed for sparring og dialog med CoC Playful Minds som udviklere af materialet. For at imødekomme dette blev der tilbudt et digitalt sparringsmøde i december som et par dagtilbud gjorde brug af. Her fik de drøftet de udfordringer, de havde. Der var positive tilbagemeldinger om, at sparringsmødet imødekom behovet for direkte kontakt og dialog for netop at konkretisere og opklare den kompleksitet, der kunne være i materialet.

Evalueringen viser, at det pædagogiske personale særligt har taget følgende elementer med sig:

- At følge børnenes perspektiv og være nysgerrige på børnenes spor
- Viden om metoden "Ude & Omkring"
- At bruge udeområder og nærmiljø mere kreativt og pædagogisk til at gå på opdagelse i sammen med børnene
- Dokumentation og vidensdeling, bl.a. ved hjælp af vidensvæg, logbog, billeder og beskrivelser
- Evaluering med børnene undervejs.

Metoden "Ude & Omkring" bidrog desuden til, at flere startede processen op inden uge 5. På den måde når ønsket om at udbrede Billund Builds over hele året et skridt på vejen via "Ude & Omkring". Metoden gav tilmed børnene og det pædagogiske personale mulighed for at udforske potentialet i temæet FN's Verdensmål sammen, som følgende citat viser:

²Reggio Emilia-inspireret forskningsprojekt i Australien, hvor børn interagerer sanseligt i og med naturen og hinanden over tid med plads til fordybelse, dokumentation, dialog, forundring og opdagelser.

"Det [emnet FN's Verdensmål] er svært at få kogt ned, så det også fungerer med børnehaverne. Det kan være udfordringen ved det. Og metoden Ude & Omkring er med til at få det kogt ned, så det kan formidles ordentligt til de 5-årige." (pædagog)

Det blev tydeligt, at temaet ikke nødvendigvis skal være udgangspunktet, men at børnenes interesser kan være pejlemærker for temaets udfoldelse. Den tilgang bidrager til et fokus på børns skabende handlinger.

Der blev udviklet spørgeskemaer til evaluering af det digitale kompetenceløft på dagtilbudsområdet, men der har været så få besvarelser af spørgeskemaet, at data ikke kan anvendes. Det har været en udfordring at kommunikere om kompetenceløftet og de mange lag heri, når al kommunikation foregik via mail og med links til hjemmesiden. Sammenhænge, forståelser og meninger risikeres at tabes.

Vidensvæg: Særlig fremhævet og anvendt metode

Generelt viser evalueringen, at metoden med dokumentation på en vidensvæg blev benyttet flere steder. Vidensvæggen er kendt fra samskabelsesmetoderne, som alle dagtilbud fik præsenteret i 2019, og igen i det digitale kompetenceløft. Genkendeligheden af metoder gør dem lettere at anvende. En pædagog fortæller om vidensvæggen:

"Så er der også mange [af børnene], altså i forhold til vidensvæggen, der synes, det er hyggeligt at kunne kigge på det, mens vi har spist og snakket om det. Den [vidensvæggen] hænger i samme rum, som vi spiser."

Vidensvæggen har også fået lov til at tage andre former:

"Børnene har været med i processen omkring at lave en bog. Den bliver til sammen med børnene. Det er deres vidensvæg." (pædagog)

Andre dagtilbud har udbygget deres vidensvæg udenfor ophængt på skure og hegn, så børn og forældre kunne tilgå dem sammen – som en coronavenlig foranstaltning.

Evalueringen viser desuden, at dokumentation også er sket på følgende måder:

- Børn har taget billeder af ting, de har undersøgt. Billeder er efterfølgende hængt op
- Børn har tegnet det, de har lavet, og disse tegninger er også hængt op
- Videooptagelser af science med vand. Video og fotos på Aula, så forældre og børn har kunnet få en dialog derhjemme. Fotos på vidensvæg, så hele huset har kunnet deltage i dialoger om Billund Builds forløbet.

Skole: Det hybride kompetenceløft

Kompetenceløftet for skolerne bestod af tre workshops. Det blev forsøgt gennemført fysisk, hvorfor første workshop blev afholdt i CoC Living Lab med delvist frafald, mens anden workshop blev afholdt digitalt med endnu mere frafald.

Tredje workshop blev derfor aflyst. COVID-19 gav store udfordringer på skoleområdet, der var delvist lukket ned, og der blev indført nødundervisning med hjemmeskole for mange af klasserne i efteråret. Kompetenceløft og Billund Builds blev skubbet i baggrunden for disse nye udfordringer. På grund af frafaldet har det ikke givet mening at evaluere på kompetenceløftet for skoleområdet.

UNDERSØGE

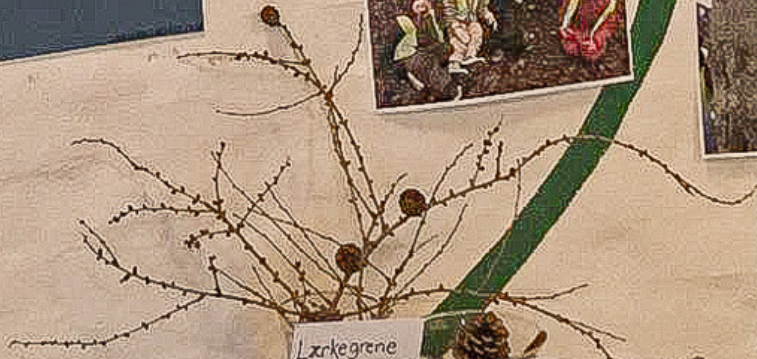
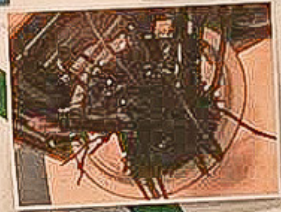
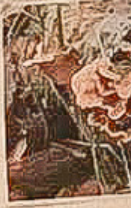
Træer – oppe, nede, inde og ude

Kultur, arbejde og praktik

BILVAND
BYLIPS

SAMTIDIGT

Lærkegrene

Kogler

(skyder)

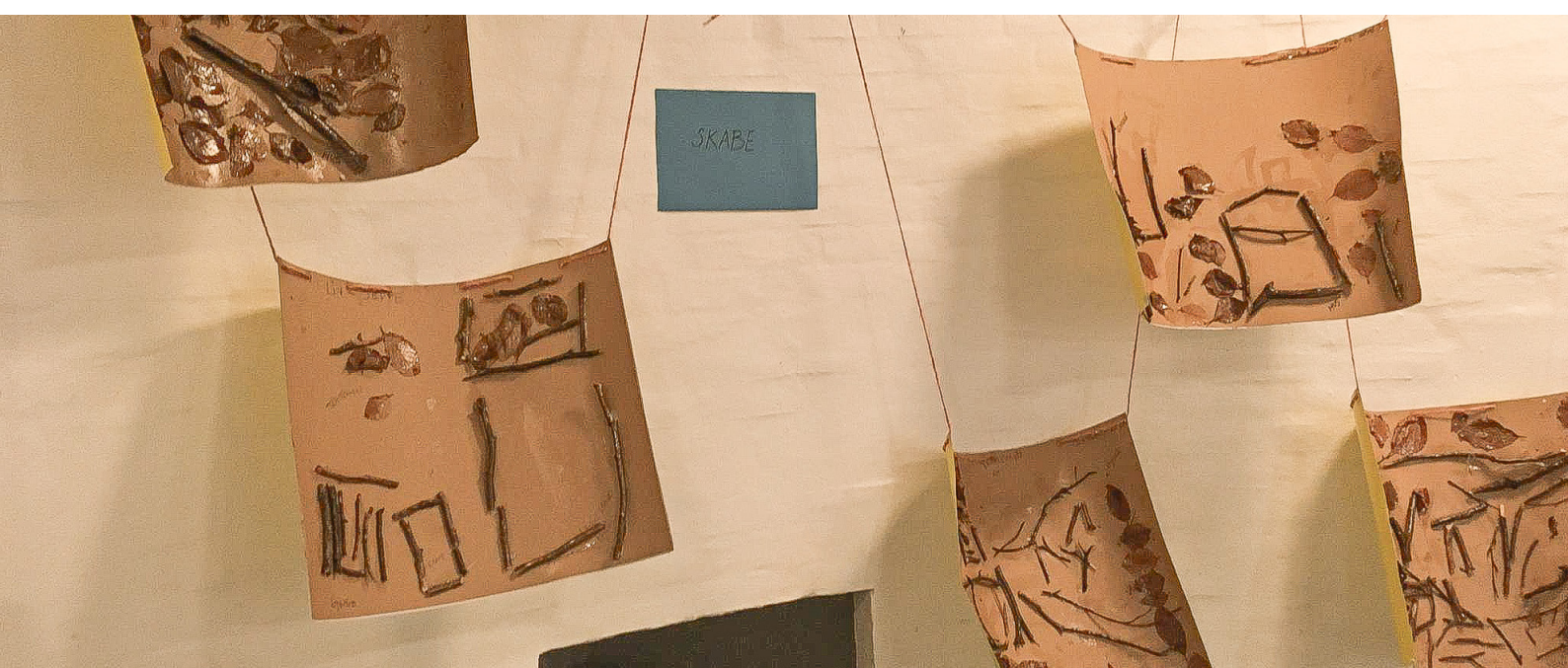
Inddragelse af børnenes perspektiver

Temaet "FN's Verdensmål – Børn skaber verden" lægger op til, at skoler og daginstitutioner frit kan vælge, hvad de gerne vil arbejde med i praksis indenfor det overordnede tema. Det er derfor op til den enkelte institution at rammesætte projektet. I år lagde kompetenceløftet op til, at dagtilbud fulgte børnenes perspektiver og interesser og inddrog dette i planlægningen af forløb i Billund Builds-regi – før, i og efter uge 5. Dette afspejles også tydeligt i evalueringen, hvor en pædagog fortæller: "Vi har ladet børnene gå i forvejen med det hele". En anden pædagog supplerer: "Børnene har ledt vejen frem, og de voksne har fundet inspiration i det".

Adskillelige af det pædagogiske personale beskriver, at de har taget afsæt i børnenes idéer og tanker, og derpå forsøgt at rammesætte projektforløbet (for nogle lig med uge 5) ud fra disse. Denne tilgang har for nogle også bidraget til at overkomme udfordringen i, at dette års tema, FN's Verdensmål, har været et 'stort emne', som flere beskriver det. Et eksempel på, hvordan processen er blevet grebet an, beskrives her:

"Der blev fundet frem til i løbet af januar måned, at det, de yngste børn var mest optaget af, var vand ude i naturen. Senere blev børnene også optaget af is, som et spændende naturfænomen at undersøge. I uge 5 var det derfor Science, Natur og Udeliv, som optog børnene mest og den retning forløbet skulle tage." (pædagog)

I ovenstående citat ses også, hvordan både temaet FN's Verdensmål og kompetenceløftet på dagtilbudsområdet og herunder metoden "Ude & Omkring" kan supplere læreplanstemaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan, hvor bl.a. Natur, Udeliv og Science er et tema.

En anden pædagog beskriver deres proces således:

"Vi startede med at fortælle dem [børnene], at vi skulle have fundet et sted, og de syntes, det skulle være LEGOLAND, men de har jo lukket, så det snakkede vi om, at det kunne vi ikke. Men så kom der faktisk et bud på, at vi skulle lave vores eget legeland. Så børnene har lavet deres eget legeland, og ud fra det kom vi til at snakke om træer, og hvad der var lavet af træer."

Pædagogen fortsætter med at beskrive, hvordan også børnene har været med i planlægningen af aktiviteter:

"Vi fandt vores sted i skoven, som også blev til vores legeland, hvor de fandt på en masse lege og fandt ud af nogle forskellige ting, som man kunne bruge til et legeland i skoven."

Evalueringen viser generelt, hvordan flere har taget udgangspunkt i børnenes interesser og forsøgt at finde sammenhængen mellem disse og FN's Verdensmål, for dernæst at rammesætte og planlægge aktiviteter for projektugen. Derfor har metoden "Ude & Omkring" også skabt større bevidsthed om, at FN's Verdensmål ikke nødvendigvis skal være projektets udgangspunkt, men at det kan kobles på børnenes interesser i løbet af processen. Dermed får undertemået "Børn skaber verden" også en helt konkret betydning.

Andre har taget udgangspunkt i et bestemt verdensmål som en overordnet ramme for børnene og dernæst benyttet "Ude & Omkring", som følgende citat viser:

"Vi har sat rammen og fulgt børnenes spor, og hvad de tager billeder af indenfor den ramme." (pædagog)

Derudover viser evalueringen, at det for nogle i dagtilbud var udfordrende at følge børnenes perspektiver, da den metodiske tilgang er anderledes end det, de er vant til. En pædagog beskriver det således:

"Det har også været svært, da jeg er vant til, at det er mig, der laver en dagsorden for, hvad vi skal lave, men denne gang har jeg været helt i baggrunden og fulgt med i børnenes perspektiver, og det, synes jeg faktisk, har været ret fedt. Det er en ahaoplevelse for mig."

Flere pædagoger beskriver, at det er en udfordring at 'give slip' og følge børnenes perspektiver, men at de også har lært noget af tilgangen og metoden. Derudover beskriver det pædagogiske personale også, at det at lade processen være styret af børnenes perspektiver har bidraget til, at børnene har følt et større ejerskab omkring projektugen.

På skoleområdet blev det på grund af COVID-19 besluttet, at den enkelte skole selv måtte træffe beslutning om, i hvilket omfang eller overhovedet, de ville gennemføre Billund Builds. De få tilbagemeldinger fra skolerne tyder på, at det har været tilfældigt, om den enkelte lærer har haft overskuddet til med hjemmeskole og nødundervisning at gennemføre Billund Builds som et projektforsøg før, under og efter uge 5. Nogle lærere beskriver, at de har savnet det engagement, der har været til tidligere års afvikling af Billund Builds samt en sparring med kollegaer, men at COVID-19 har sat en stopper for det. En lærer fortæller:

"Generelt har der denne gang ikke været den store sparring blandt kollegaerne. Jeg kunne også godt savne et større samarbejde mellem pædagoger og lærere denne gang. Som jeg ser det, er det her pædagogerne har deres kompetence, vi skal bruge hinanden noget mere i disse processer."

Børnenes oplevelser

Set ud fra pejlemærker og indikatorer for samskabelse med børn

Som nævnt indledningsvist beror evalueringen af Billund Builds "FN's Verdensmål – Børn skaber verden" på det pædagogiske personales vurdering og deres beskrivelse af børnenes oplevelser. Der bør derfor tages højde for, at det følgende er fortolkninger af børnenes oplevelser.

Som en del af evalueringen udarbejdede CoC Playful Minds en evalueringsskabelon og en skabelon, som det pædagogiske personale kunne bruge til at observere og notere indikatorer som tegn på samskabelse med og omkring børn ved hjælp af pejlemærker. Skabelonen blev udarbejdet til både dagtilbud og skoler. I det følgende tages udgangspunkt i udvalgte pejlemærker som meningsfuldhed, viden om en fælles sag samt ligeværd og fællesskab.

Meningsfuldhed

Dette pejlemærke handler om, at børnene oplever sagen som relevant og kan se et formål med deres deltagelse. Det pædagogiske personale i dagtilbud fortæller, at børnene ved at blive inddraget i planlægningsprocessen har været motiverede og taget ejerskab.

Med vores viden om samskabelse er det en indikator på, at børnene har oplevet meningsfuldhed og meningsfuld involvering. Ved at børnene finder sagen meningsfuld, styrkes og fastholdes deres engagement. Deres motivation, nysgerrighed og deltagelse på forskellige måder stimuleres og gøres til noget af værdifuldt for dem selv, andre og processen.

Viden om en fælles sag

Pejlemærket Viden drejer sig om, at viden om en fælles sag udbygges og udvides; børnene lærer noget nyt og får nye eller mere dybde i erfaringer. Evalueringen af Billund Builds indikerer, at børnene har tillært sig ny viden eller fået en dybere erfaring indenfor de emner, der er arbejdet med under det overordnede tema. I det følgende beskriver en pædagog, hvordan de har anvendt videnskabelige forsøg med bl.a. vand og is hos yngre børn i en daginstitution:

"Så har også vi arbejdet med børnene omkring isterninger – med frugtfarve, mælk og lignende. Så har vi lavet nogle forskellige forsøg med det, [f.eks.] puttet mælkeisterning ned i vandet og snakket med børnene om, hvad de tror, der sker, når den kommer ned i vandet."

Til dette beskriver pædagogen børnenes oplevelse:

"Børnene har været meget ivrige. Hvad sker der nu med isterninger og det vand, der er puttet i poserne? De har været meget begejstret for, at nu skulle vi videre med processen. Flere børn har været drevet af det. De var begejstret for, hvad der sker med isen, også under selve forsøgene med det."

I dette eksempel har det pædagogiske personale understøttet børnenes nysgerrighed og været i dialog omkring potentielle eksperimenteresultater. Det har gjort børnene begejstrede og nysgerrige på at undersøge og tillære sig ny viden. Her har børnene sammen med pædagogerne genereret, samlet og udviklet ny viden om væsker og temperaturens betydning.

En pædagog fortæller også, hvordan børnenes forskellige perspektiver har bidraget til ny fælles viden:

"Det kommer, når de sidder og snakker. De skal lytte til hinanden. Taler om, hvad du ved om en skole, og hvad den næste ved om en skole. Så byder de ind, og der opstår en fælles viden. Selv få sagt noget, lytte til andre og så danne ny viden."

Et andet eksempel er med nogle ældre børn i en daginstitution, der har arbejdet med natur og udeliv, hvor det primære fokus har været på træer og materialet træ:

"De har fået meget viden om træer og svampe. Når træer vælter, så kommer der svampe, og det er ligesom, at svampene spiser træerne, og det er deres madpakke. [De har også fået viden om] ting, der er lavet af træ, som børnene ikke har tænkt over, at det er lavet af træ. De har fået rigtig meget viden om, hvad træer bruges til, og hvad man kan gøre med træer, og at vi skal passe på træerne." (pædagog)

Her beskriver pædagogen tydeligt, at børnene har tillært sig en markant mængde viden. Efterfølgende supplerer pædagogen:

"Flere børn har gået og banket i træborde og sagt, at det er lavet af træ. [Børnene har] selv på eget initiativ gået på opdagelse i det, vi har snakket om."

Ovenstående eksempler er indikatorer på, at børnene er nysgerrige på at undersøge og søge viden, der relaterer sig til sagen. Det pædagogiske personale i dagtilbud har desuden bemærket, hvordan arbejdet omkring et fælles tredje og en fælles sag (som det lokale tema under FN's Verdensmål) har skabt et andet ejerskab hos børnene. Pædagoger beskriver, at ved at følge børns perspektiver, giver det børnene et større ejerskab over projektugen eller projektperioden, ligesom de også oplever, at børnene har fået medbestemmelse.

Ligeværd og fællesskab

Ligeværd og fællesskab handler om lige deltagelse og initiativret for børnene, og samtidig hvordan børn kan støtte og lade sig inspirere af hinanden. En pædagog i en daginstitution har beskrevet, hvordan børnene har ladet sig inspirere af hinanden i processen:

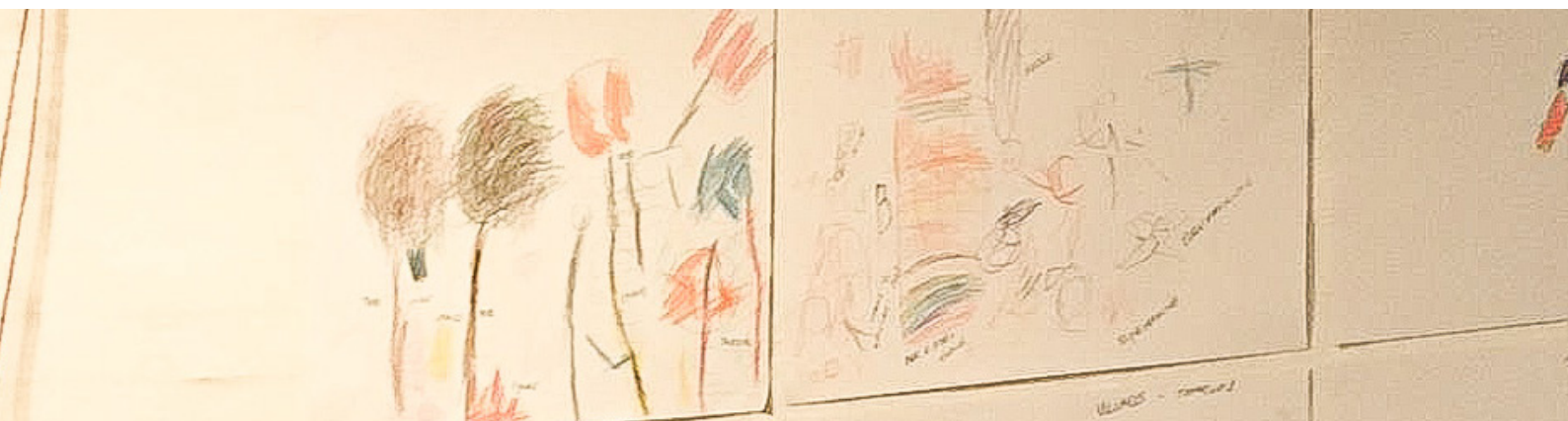
"Så har der måske været én, der har sagt en idé, som de andre børn har grebet og gået med på. F.eks. nede i skoven lå der en masse træer, der var fældet, og det blev til en trampolin i legelandet, så børnene hoppede på den. På den måde hjalp de hinanden til at skabe nogle legemiljøer dernede."

Her har børnene både ladet sig inspirere af hinanden, men også anderkendt hinandens bidrag, som særligt ses ved, at de andre børn er gået med på idéen om, at træerne var en trampolin. Det er tydeligt, at børnene har oplevet at være fælles om en sag – at skulle bygge et legeland i naturen. Det er også tydeligt, at de har udviklet et fællesskab omkring dette, hvor alle kan byde ind med noget, tage et initiativ eller gå med på at prøve en idé af. Ud af det vokser både ejerskab, legende eller eksperimenterende oplevelser, legefællesskaber og foretagsomhed. Ligeværdigheden og fællesskabet er dermed noget, der skabes imellem børnene og sagen samt understøttes og guides af et pædagogisk personale. Flere pædagoger betoner, at en af fordelene ved COVID-19 restriktioner har været, at de har haft faste og mindre grupper af børn, hvilket har givet et kendskab, ro og et andet flow i børnegruppen. Det er dog ikke et entydigt billede hele vejen rundt.

På skoleområdet ses dette eksempel:

"I år har vi udelukkende arbejdet med uddannelse via fjernundervisning. [Vi har haft] problemer med samskabelse. Vi har holdt møder med feedback hver dag, hvor eleverne har givet hinanden feedback." (lærer)

Citatet viser, at læreren har oplevet udfordringer med samskabelse i processen, da undervisningen er foregået digitalt, men eleverne har alligevel anerkendt og lyttet til hinandens perspektiver i processen og givet feedback til hinanden. Det kan give en oplevelse af at have noget at byde ind med på ligeværdig vis og en vis form for fællesskab. Men der skal mere til for, at der sker samskabelse med/mellem elever om en fælles sag, som læreren også er opmærksom på.

Forældre- inddragelse

I dagtilbud har både udendørs og indendørs vidensvægge bidraget til, at forældre har kunne følge med i, hvad børnene lavede og tilmed lagt op til, at projektet kunne tages op som dialog i hjemmet. En pædagog fortæller:

"Videoptagelser af science med vand. Vi har lagt video og fotos på aula, så forældre og børn har kunne få en dialog derhjemme."

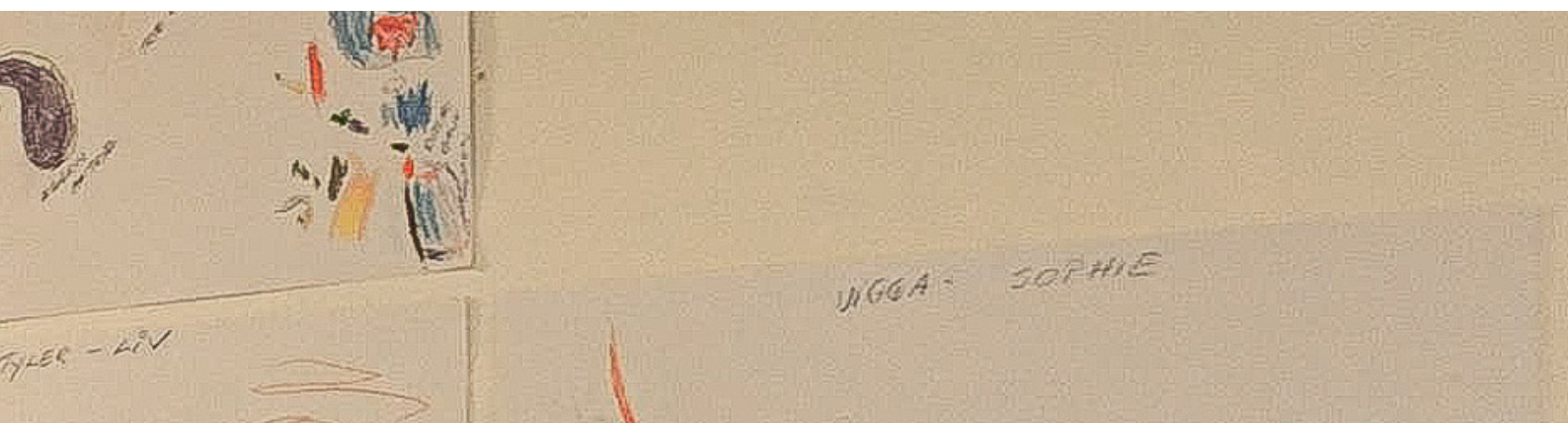
For andre har de udendørs vidensvægge og Billund Builds-plakater tæt på hegn og indgange fungeret som en invitation til forældrene om at følge med og være i dialog med børn og personale ved de hurtige hente-bringe-på-afstand-situationer.

Generelt har forældreinddragelse dog været udfordret af restriktioner på grund af COVID-19.

COVID-19 har også haft betydning for skolerne, der var lukket næsten helt ned i den projektperiode (før, under og efter uge 5), hvor Billund Builds for mange finder sted. Evalueringen viser således, at gennemførelse af Billund Builds på skoleområdet har været tilfældigt, og mange steder været op til den enkelte lærer. Det har også udfordret forældreinddragelse. Flere lærere har forsøgt at overkomme de udfordringer, COVID-19, nedlukning og restriktioner har ført med sig. Evalueringen viser, at forældrene er blevet inddraget og informeret via Aula. Samtidig er der blevet stillet større krav til forældrene, da eleverne har haft hjemmeundervisning i perioden for afvikling af Billund Builds. En lærer fortæller her, hvordan de har arbejdet med forældreinddragelse under nedlukning og som en del af Billund Builds:

"Hos os i indskolingen arbejdede vi med materialet i vores hjem. Da de fleste børn gik i hjemmeskole, valgte vi at lave "to-go-poser" med forskellige materialer, som kunne afhentes på skolen. I posen var der f.eks. materialer til: Skabe rent vand, vejrtermometer, regnmøller, vindmølle m.v. Derudover havde vi lavet forskellige videoer af os voksne, hvor vi bygger disse ting, læser højt, tegner, laver skuespil m.m. Disse videoer blev sendt hjem til eleverne. Da de måtte komme tilbage i skole, medbragte de [eleverne] de ting, og vi lavede en lille udstilling, hvor de fortalte om, hvad de havde fået lavet."

Man kan dermed sige, at forældreinddragelsen for nogle har været potentielt større i denne nedlukningsperiode med Billund Builds, end den plejer, da forældrene har haft mulighed for at være endnu tættere på deres børns skoleforløb og projektarbejde. Det har dog ikke været genstand for evalueringen og kan derfor ikke uddybes.

Tiltag og tilbud

Organisering og materialer

Organiseringen af dette års Billund Builds blev undervejs udfordret af COVID-19 og de dertilhørende restriktioner og retningslinjer, hvorfor kompetenceløft til både dagtilbud og skoler mandede ud i digitale udgaver. Heller ikke referencegruppen kunne mødes fysisk, ligesom CoC Playful Minds heller ikke kunne besøge dagtilbud og skoler på samme vis som tidligere år.

Kommunikationen er derfor foregået via mails, nyhedsbreve og hjemmeside samt online workshops/sparringsmøder. Det har ikke været optimalt, men der er læring at hente.

Referencegruppe

Møderne for referencegruppen blev omlagt til online. I november blev der i referencegruppen drøftet inspirationsworkshops som en måde at tænke Åben Skole og Åben Dagtilbud ind i Billund Builds. På baggrund af dialogen med referencegruppemødet blev der samlet nogle anbefalinger til samarbejdet med lokale virksomheder i nærmiljøet og kommunikeret ud på nyhedsbrev. Evalueringen viser dog ikke, om denne inspiration er blevet anvendt – formodentligt har restriktioner sat en stopper for at engagere lokalmiljøet.

Studerende

Grundet bekymring om COVID-19 meddelte ledelsen fra UCL i starten af januar, at alle deres aktiviteter blev omlagt til onlineaktiviteter frem til den 28. februar. Der deltog derfor ikke studerende i hverken dagtilbud eller skole i uge 5. Forud for denne beslutning havde CoC Playful Minds gennemført online workshops med pædagog- og lærerstuderende, som var blevet fordelt på dagtilbud og skoler i god tid forud for uge 5. Der var også udarbejdet en guideline til dialog mellem dagtilbud/skoler og UCL-studerende. Formålet med guiden var at forventningsafstemme samarbejdet mellem de studerende og dagtilbud/skole.

Plakater

Plakaterne for dette og næste års tema FN's Verdensmål blev lavet af børn rundt i hele kommunen i sensommeren og efteråret 2020. Plakaterne blev udleveret til dagtilbud og skoler som både almindelige plakater til vægge indenfor samt som udendørsbanner til brug på hegn, skure eller legepladsen – og til kommunikation med forældre. Formålet med plakaterne var også at bruge dem til dialog og inspiration med børn, forældre og kolleger.

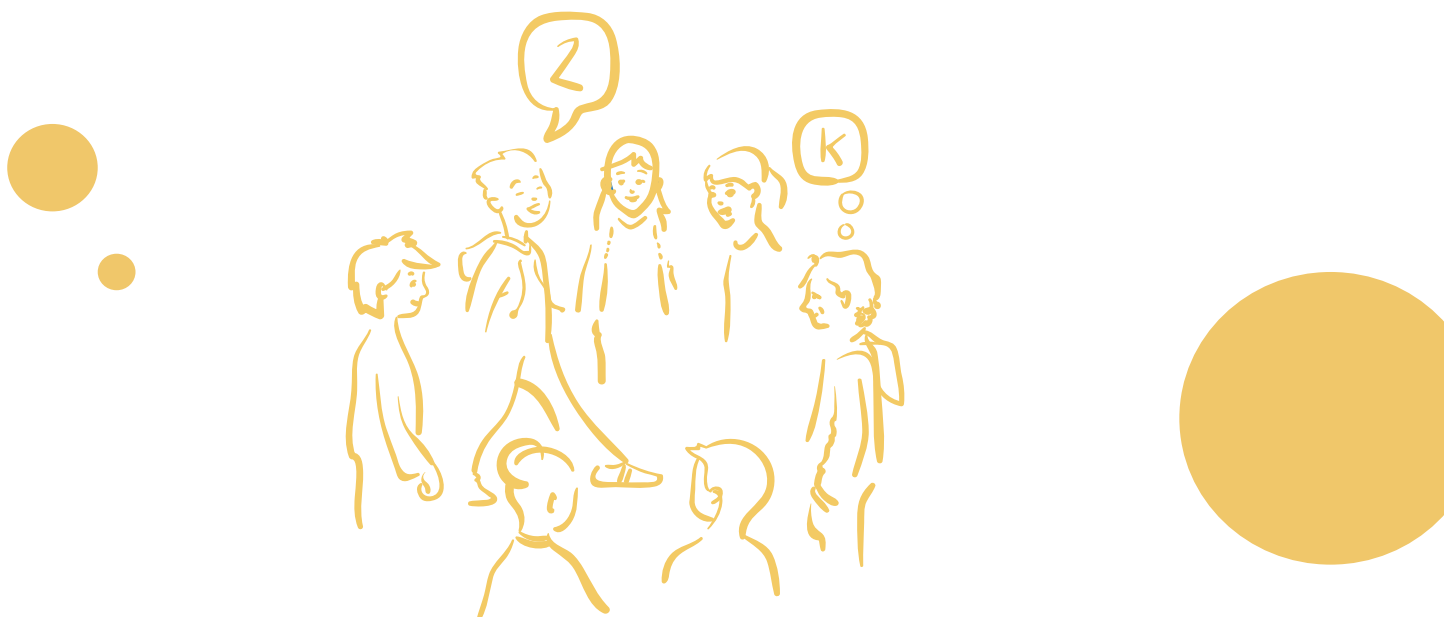
Evalueringsguides

På hjemmesiden har der været stillet evalueringsguide til rådighed til det pædagogiske personale i både dagtilbud og skoler til selvevaluering med og omkring børnene. Heri har der også været skabeloner, som det pædagogiske personale har kunne bruge til deres selvevaluering ind i Billund Builds. Der har været få tilbagemeldinger på, hvorvidt og hvorledes guides og materialer generelt er blevet brugt.

Skole: Filosofiske dialoger om FN's Verdensmål

I samarbejde med Syddansk Universitet³ tilbød CoC Playful Minds digitale filosofiske dialoger om FN's Verdensmål til elever fra mellemtrinnet (3.-6. klasse) i hele uge 5 – på tværs af klasser eller indenfor samme klasse. Her var der stor opbakning, og der blev afholdt 56 sessioner med Filosofiske Dialoger i løbet af uge 5. Eleverne blev opdelt i grupper på mellem 8-12 elever pr. hold for at kunne fungere som online dialoger, hvor alle kunne se hinanden og have mulighed for at deltage. Dialogerne blev faciliteret efter en bestemt metode og en guide til hvert verdensmål. Evalueringen viser her, at eleverne synes næsten lige så godt om det format som at være fysisk i skole – med henvisning til, at eleverne generelt synes bedre om at mødes i skolen fysisk fremfor online, som de har oplevet meget under nedlukningerne. Eleverne kom omkring emner som opfindelser, sygdom, klima, fødevarer og sundhed, der talte ind i det overordnede tema FN's Verdensmål.

En lærer fortæller, at dialogerne har været gode, og at den måde at stille spørgsmål på er inspirerende. Hun fortæller, at de skal arbejde videre med verdensmålene, når de igen kan være fysisk i skole, og der vil hun prøve at stille spørgsmål på den måde. Lærerne fortæller generelt, at de oplevede, at eleverne diskuterede, delte ud af erfaringer og udvekslede forskellige perspektiver. Eleverne var ikke nødvendigvis enige, men respekterede hinandens holdninger. En lærer fortæller, at det har været en fremragende uge, og at både hun og eleverne oplever, at det har været supergodt. Hun er blevet inspireret til at bruge nogle af værktøjerne og teknikkerne til næste projekt om verdensmålene. Lærerne oplever generelt, at eleverne er begejstrede, optagede og fordybede. De fleste elever er deltagende og anerkender hinandens perspektiver. Eleverne selv beskriver det som sjovt, anderledes og spændende og fortæller også, at de synes, at de var gode til at lytte til hinanden og hjælpe hinanden.

³Forskere fra Syddansk Universitet arbejder på flere artikler/udgivelser baseret på disse dialoger. Den store viden, der er at hente fra disse dialoger, vil derfor kunne høstes i de forskningsbaserede udgivelser.

Samarbejde med bibliotekerne

Børnebibliotekerne under Billund Bibliotekerne tilbød i år et samarbejde med både dagtilbud og skoler relateret til Billund Builds. Samarbejdet indebar bl.a. litteraturlister med bøger, der passer til de enkelte verdensmål og hjælp til at finde digitale materialer i de digitale bibliotekstilbud. Fordi alt har fungeret anderledes pga. COVID-19, har vi ikke evalueret dette yderligere. Bibliotekerne lukkede også ned og måtte i den forbindelse reducere deres (generelle) tilbud om udlån og pakker til afhentning.

Inspirationsbank

I en inspirationsbank under Billund Builds på CoC Playful Minds' hjemmeside er der samlet links til materialer samt projekt- og undervisningsforløb relateret til FN's Verdensmål til både dagtilbud og skoler. Adspurgt i fokusgruppeinterviews lyder det, at der generelt ikke er gjort brug af alt det, der er tilgængeligt på hjemmesiden, ligesom det også har været svært at orientere sig i mængden af mails og nyhedsbreve. Evalueringen har derfor ikke specifikke data om anvendelsen af inspirationsbanken – eller øvrige materialer på hjemmesiden.

Casebeskrivelser og udstilling

Casebeskrivelser og andet evalueringsmateriale fra praksis igennem de seneste Billund Builds-forløb er i løbet af foråret blevet samlet i en fælles udstilling om Billund Builds, som viser historikken og udviklingen. Udstillingen står i CoC Living Lab, men planen er, at den skal rejse rundt i kommunen i efteråret 2021, når COVID-19 tillader det. Indsamling af casemateriale har været sporadisk, men der er dog modtaget materiale, hvoraf noget indgår i udstillingen, og andet indgår i den overordnede evaluering.

Refleksioner over udbyttet af tilbud og aktiviteter

Centralt er der stillet diverse materialer til rådighed som plakater, evalueringsguides, guides til Billund Builds i en coronatid for dagtilbud og guides til Billund Builds hybridundervisning for skolerne, samarbejde med bibliotekerne, inspirationsbank til FN's Verdensmål og digitale Filosofiske Dialoger til skoleområdet. Hertil kommer videoer om "Ude & Omkring" med tilhørende materialehæfte til planlægning og gennemførelse samt evaluering. Materialet har blandt andet bidraget til at rammesætte evalueringen ved hjælp af redskaber til evaluering af egen praksis, indikatorer og tegn på børnenes oplevelser af samskabelse og skabeloner til evaluering med børnene og omkring det pædagogiske personale.

Udover de nævnte materialer har der også været igangsat initiativ om en fælles redaktionsgruppe og bidrag til en fælles udstilling. I januar inviteredes skolernes kultur- og mediecrews til at deltage i en tværgående redaktionsgruppe med henblik på at bidrage til en fælles udstilling. Redaktionsgruppens opgave skulle være at samle artikler, udtryk, citater, billeder og andre reportager fra elevernes fælles udstilling. Redaktionsgruppens opgave skulle være at samle artikler, udtryk, citater, billeder og andre reportager fra elevernes produktioner og processer i forbindelse med Billund Builds-temaet og måden at arbejde på. Dette er dog med COVID-19-indtoget blevet manet i jorden. Det har ikke været praktisk muligt at gennemføre.

Konklusioner

Situationen omkring COVID-19 har vist sig at være en større udfordring på skoleområdet end i dagtilbuddene. Det skyldes primært, at skoleeleverne har været hjemsendt i længere perioder. Der er dog gjort erfaringer med Billund Builds-projektforløb som hjemmeskole, ligesom der er gode erfaringer at hente i online filosofiske dialoger omkring FN's Verdensmål.

Generelt viser evalueringen igen i år, at Billund Builds har bidraget til forløb, hvor børnenes perspektiver er blevet fulgt. Særligt i dagtilbud har det pædagogiske personale været optaget af at følge børnenes perspektiver i højere grad end tidligere, og kompetenceløftet har bidraget til at understøtte dette. Det digitale kompetenceløft har bidraget positivt til det pædagogiske personales kompetencer. Kompetenceløftet og viden om metoden "Ude & Omkring" har haft betydning for, at både store og små børn i dagtilbud har været med i beslutnings- og bestemmelsesprocesser omkring Billund Builds. Det har tilmed bidraget til, at børnene har følt et større ejerskab i projektforløbene.

Kompetenceløftet og arbejdet med Billund Builds-metoder har skabt bedre vilkår for mere systematik i dokumentationen og evalueringen med børnene. Dette ses f.eks. ved brug af vidensvæg, billeder, logbog og beskrivelser. Generelt peger evalueringen på, at der har været et positivt fokus på dokumentation og evaluering med børnene. Særligt dokumentation i form af en vidensvæg har også bidraget til en større forældreinddragelse.

Generelt er tiltag, organisering og inspirationsmaterialer blevet mindre anvendt end ønsket. Dermed er det heller ikke muligt at vurdere på materialernes anvendelighed og potentiale. Den manglende udbredelse og anvendelse skyldes både COVID-19-vilkårene og mangel på kommunikationsformer, der når helt ud til det pædagogiske personale.

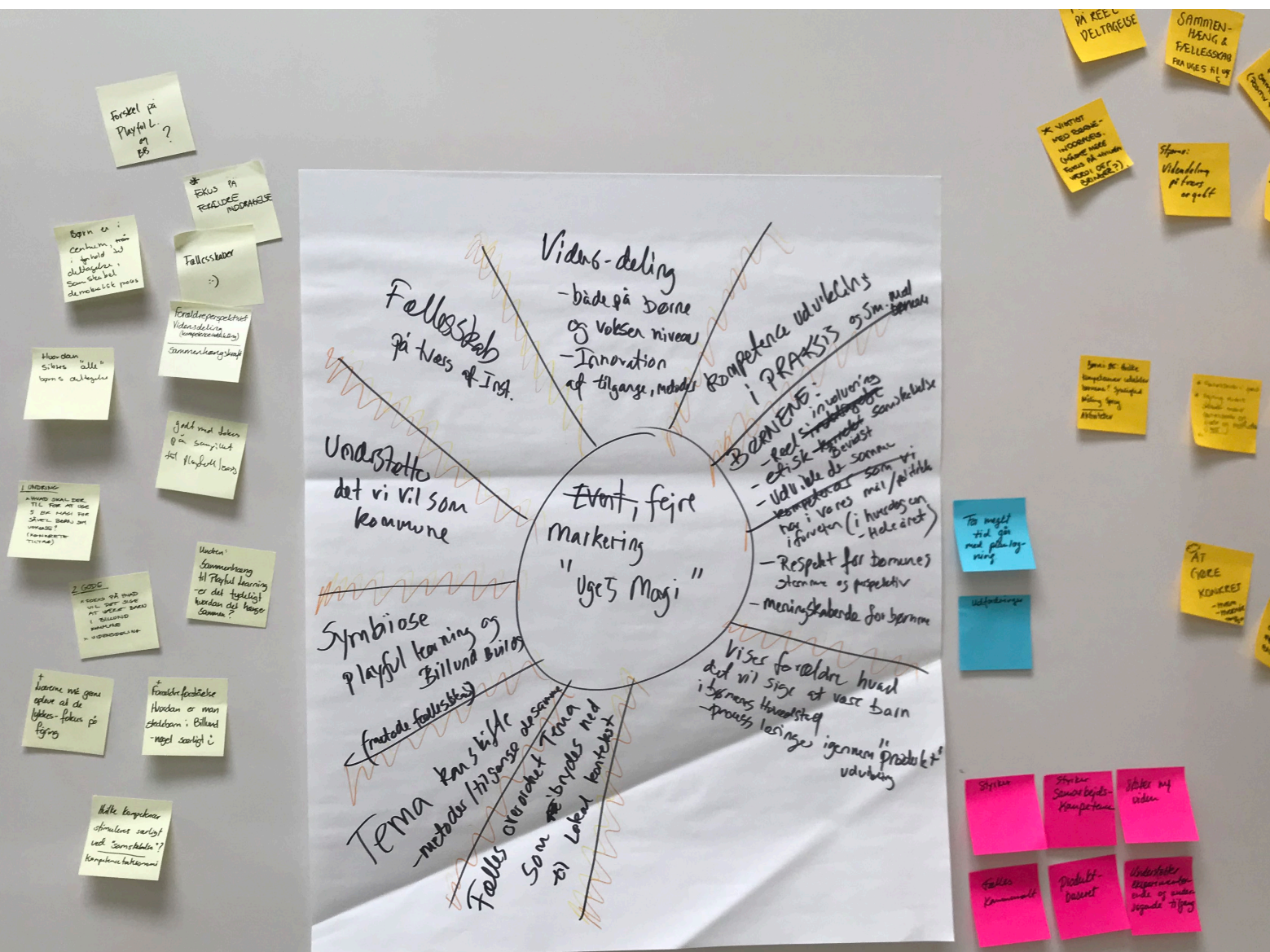
Det er et stort ressourceforbrug at samarbejde med UCL om studerende i uge 5, ligesom det ikke bidrager til at brede Billund Builds ud til andre perioder. Flere har tilkendegivet, at det gav en ro ikke at have mange fremmede omkring børnene i år.

Et stærkt forældresamarbejde har i tidligere års Billund Builds vist sig at være en styrke for fællesskabet og det lokale engagement samt børnenes aktive deltagelse. Under COVID-19-vilkår er nye former afprøvet, hvoraf kun enkelte er med i evalueringen. Lokale erfaringer herfra kan deles mellem dagtilbud og skoler.

Appendix til evaluering

Ledelsesworkshop om Billund Builds' fremtid

Efter evalueringsdata var indsamlet gennem fokusgruppeinterviews med det pædagogiske personale i dagtilbud og med referencegruppen samt efterfølgende data tilsendt fra især dagtilbudsområdet og data fra de online filosofiske dialoger i uge 5 på skoleområdet, blev der den 1. juni afholdt en ledelsesworkshop omkring den strategiske udvikling af Billund Builds. Hovedpunkterne herfra inddrages hermed som appendix til evalueringen, især med fokus på de styrker og udfordringer i Billund Builds som lederne pegede på – opsamlet nedenfor.

Vidensdeling
 - både på børne og voksen niveau
 - Innovation af tilgange, metoder

Kompetence udvikling i PRAKSIS af Sam. med børnene

BØRNENE:
 - reel sin involvering
 - etisk kompetence
 - Udv. i de som vi kompetencer som vi har i vores miljø/aktiviteter (i hverdagen - Høleåret)
 - Respekt for børnenes stemme og perspektiv
 - meningstænde for børnene

Undersøttelse
 det vi vil som kommune

Symbiose
 p legfelte learning og Billund Builds
 (fælles fællesskab)

Tema
 - metoder / tilgange desamme
 som arbejdes med
 2) Lokalt kontekst

Event, fejre markering "Uge 5 Møje"

viser forældre hvad det vil sige at være barn i byens hverdagsliv
 - process løsninger igennem "produkt" udvikling

Forskel på Playful L. og EB?

* EKUS PA FÆLLES NEDBRING

Open er: Centrum, med Center, med deltagelse. Som et demokratisk pros.

Fællesskab

Fællesskabets Vidensdeling (kompetenceudvikling) Samarbejdsforhold

Har den, sitets alle børn's deltagelse

Jald med delene på en samlet del (Playful Learning)

1. GODES
 A BORD I DEN TIL FRA AT UGE 5. EN MÅDE PÅ SÅVEL BARNET UDSÆT (KOMPETENCE UDVIKLING)

2. GODES
 + GODES PÅ HØR UDUDE GIVE AT UDEPÅ BORD I BORDEN UDSÆT

Uden: Samarbejde til Playful Learning er det muligt hvordan det kan komme?

+ hvordan vi gerne opleve at de lykkes - fokus på Børn

+ Fælles fællesskab Hvordan er man støttet i Billund - regel sætning i

Hvordan kompetence stimuleres varligt ved samarbejde? kompetenceudvikling

PA KEEU DELTAGELSE

SAMMENHÆNG & FELLESSHAB PÅ UGE 5 11 19

* VIKTIGT MED BARN-UDVIKLING (HVERDAGS LØSNINGER PÅ UDFORDRINGER)

Spørg: Udvikling af fokus og guld

Børn og voksne kompetence udvikling "spillet" vil det være

Udfordringer

For meget tid går med planlægning

Udfordringer

AT GØRE KOMPETENS

Styrke Samarbejds-kompetence

Styrke ny viden

Fælles Kommunikation

Produkt-orienteret

Udfordring: Samarbejde og viden igennem "produkt" udvikling

Styrker (og muligheder)

Positiv forstyrrelse	Billund Builds er en positiv forstyrrelse og understøtter fokus på børns kompetencer og det legende, eksperimenterende. Forstyrrer med nye måder at tænke på. Opleves som en positiv provokation af de vante arbejdsgange.
Fælles statement og fælles retning	Fælles kommunalt projekt. Samhørighed. Et kommunalt projekt, der samler hele kommunen. Fælles initiativ. Sammenhængskraft. Noget, vi er sammen om. Fælles oplevelse af at the sky is the limit. Billund Builds' arbejdsforme/metoderne passer godt ind i de retningslinjer/ambitioner/planer, der er i forvejen.
Mulighed for samarbejde mellem pædagoger og lærere	Mere samarbejde mellem pædagoger og lærere, fordi det går på tværs af faglige grænser og den 'normale' organisering. Dagtilbud og skoler er fælles om Billund Builds – med forskellige perspektiver og kontekster.
Proces og produkt	Proces fremfor produkt med fokus på samskabelse, børneinddragelse og evalueringskultur. Bidrager med mere kreativitet og sansning i hverdagen. Skærpet fokus på samskabelse og den eksperimenterende og undersøgende tilgang. Styrker samarbejdskompetencer. Også godt, at der udvikles og skabes et produkt, der kan præsenteres.
Evalueringskultur	Styrker evalueringskultur generelt – også med børn i dagtilbud.
Fælles markering	Uge 5 er en gave i form af at være en slags "pitstop", hvor man lige stopper op, reflekterer og mindes om, hvorfor vi i Billund arbejder med vores børn på den måde, som vi gør.
Gentagelsen	Over tid er der for nogle fundet en god formel for Billund Builds – det lokale ejerskab er vigtigt.
Værdi for børnene	Anderledes skoledage. Positiv oplevelse blandt børnene. Det er sjovt for dem, og de er engagerede. Højt engagement hos børnene
Børnenes Hovedstad	Understreger Billund som Børnenes Hovedstad og bidrager til at forstå, hvad Børnenes Hovedstad er, og hvad det står for.
Viden	Bidrager til ny viden for både børn og voksne.

Udfordringer (og løsninger)

Udfordrende forstyrrelse	Slippe kontrol, vaner og rutiner for personale er ikke rart for alle.
Meningsfuldhed	Nogle oplever ikke at kunne se mening og den røde tråd. Manglende ejerskab for nogle.
Uge 5	Tydeligere markering i uge 5 og en udfordring i at holde 'gryden i kog' gennem hele året.
Kommunikation	Hvordan når kommunikationen ud til alle? Også til tovholdere og frontpersonale? Der er meget information med risiko for at gå tabt.
Fællesskab	Fællesskab: Nogle vil arbejde i egen retning, hvordan skabes et fællesskab?
Praksisudvikling	Praksisudvikling: Hvordan omsættes viden til praksis? Hvordan anvendes den store værktøjskasse? Hvordan undgår vi metal-træthed? Omforme metoder til praksis. Mange redskaber – hvordan omsættes de i praksis?
Forandringsledelse	Fokus på forandringsledelse for at understøtte Billund Builds. Udfordring at få forklaret potentialerne helt ud til de enkelte medarbejdere. Kræver forandringsledelse for at holde fast i Billund Builds. Tydeligere kommunikation omkring formål, potentialer og det strategiske sigte med Billund Builds.
Ressourcekrævende	Tid til planlægning. Tidsplanen tager ikke hensyn til skolernes planlægningsproces. Det er tidskrævende planlægningsmæssigt at gennemføre Billund Builds. Hvordan er sammenhængen med alt det andet, skoler skal leve op til?
Topstyret projekt	For nogle er der en oplevelse af, at Billund Builds er et topstyret projekt og derfor ikke tager lokalt ejerskab.
Udfordringer for nogle børn	Manglende struktur kan udfordre nogle børn. Kan give modstand hos noget personale. Efterspørgsel af videndeling.

Ud over styrker og udfordringer ved Billund Builds udarbejdede lederne fra dagtilbud og skoler også fremtidsscenarier for Billund Builds. Disse fremtidsscenarier indgår ikke som data i evalueringen, da de medtages som selvstændige input til styregruppens drøftelser og beslutninger vedrørende den fremtidige udvikling af Billund Builds – sammen med den viden, som evalueringen frembringer.

To hovedpointer fra fremtidsscenarierne er dog:

- at der fortsat er stor opbakning til at være fælles om Billund Builds
- at samskabelsen i Billund Builds har vist sin styrke og nødvendighed som noget, der supplerer og forstærker den legende tilgang og dermed visionen for Børnenes Hovedstad.

Anbefalinger

Evalueringen udpeger følgende elementer til fremadrettet styrkelse af Billund Builds:

- Understøt udbredelsen af Billund Builds som projektforsøg ud over uge 5 med fokus på at afprøve metoder, dokumentation og mere samskabelse med børn omkring den fælles sag med afsæt i temaet. Kompetenceløftet på dagtilbudsområdet har bidraget hertil, ligesom genanvendelse af metoder bidrager hertil, men der kan gøres endnu mere, f.eks. ved at udforske mulighederne i samskabelse, legende tilgang og "Ude & Omkring" endnu mere.
- Fortsæt med det digitale kompetenceløft på dagtilbudsområdet, evt. suppleret med nogle tilbud om sparrings- og dialogmøder.
- Udbredelsen af Billund Builds til længerevarende projektforsøg er allerede i gang på skoleområdet, ifølge evalueringen fra 2020. Men COVID-19 har været en stor udfordring for hele skoleområdet i 2021. Der er dog positiv læring at hente fra hybrid undervisning og filosofiske dialoger.
- Afklar hvordan kompetenceløft på skoleområdet kan knytte mere an til skolernes behov samt, hvordan det både hænger sammen med og adskiller sig fra Playful Learning.
- Evaluering med fokus på indikatorer har et pædagogiske potentiale, som kan fremmes via et større fokus og eventuelt forenklet information omkring samskabelsesprocessen samt indikatorer/pejlemærker på samskabelse uden, at det bliver "væk" i strømmen af informations- og inspirationsmateriale.
- Afklar formål, opbakning og organisering vedrørende UCL-studerende.
- Mere tydelighed om og mere direkte kommunikation til det pædagogiske personale omkring tilgængelige materialer og metoder, så de opdages og anvendes i praksis.
- Mere fokus på at understøtte ejerskabet hos det pædagogiske personale for at fremme øvebaner for samskabelse med børn i Billund Builds-regi – med direkte kobling til den legende tilgang.
- Fremhæv ledelsens rolle i forandringsledelse og lokal forankring for det pædagogiske personale omkring mindset og metodik, organisering, strategisk sammenhæng, evaluering og videndeling/udbytte.
- Mere fællesskab omkring Billund Builds, større tydelighed om det helt unikke i tilgangen samt en stærkere kobling til Børnenes Hovedstad.

Billund
kommune

CoC.
Playful
Minds

cocplayfulminds.org